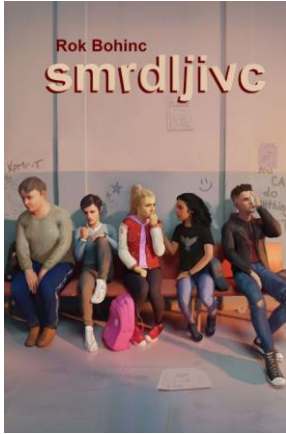

Bohinc, Rok: **Smrđljivc**: mladinska kriminalka.

Križe: R. Bohinc, 2021, 263 str.

| M – 3. stopnja

| Preiskave | Mladostniki | Medosebni odnosi | ravnatelji | šolski svetovalni delavci | reševanje problemov | sošolci | puberteta | odnosi med spoloma

Sveža mladinska kriminalka **za bralce v 3. triletju OŠ**, morda tudi za dobre bralce v višjih razredih 2. triletja in za oklevajoče bralce srednješolce. Gre za žanrsko mešanico, kriminalko in roman o odraščanju, medosebnih odnosih, razmerah v družinah, na šoli in celo v družbi. Literarno nezahteven, jezikovno premišljen in spretno napisan, bralno privlačen roman, sodoben, poznavalski, duhovit, z nekaj namigi na filmske kriminalke idr.

Zgodba se dogaja en dan, na osnovni šoli, kjer je eden od učencev vrgel smrdljivca. Potem ko so učenci in učitelji pobegnili iz šole in odšli domov in ko so odšli tudi gasilci in policaji, na šoli poteka preiskava: vodita jo ravnatelj in šolska svetovalna delavka, osumljencev je pet, trije fantje in dve dekletki, no, morda samo štirje, razen enega so vsi iz 9. razreda, kjer bi sicer ta dan pisali matematično kontrolko. Osumljence vidimo na naslovnici, različni so na pogled in tudi sicer, prihajajo iz različnih družinskih razmer in tudi njihovi medosebni odnosi so pestri.

Spodbude za branje:

- Mladi bralci morda poznajo Roka Bohinca s stand-up nastopov ali iz TV Osvežilne fronte. Smrdljivc je njegov prvenec. Zanj je naredil kar nekaj reklame z videi, na Facebooku idr., že tudi pred izidom, ko je na platformi Adrifund zbiral sredstva za knjigo.
<https://www.adrifund.com/project/view/1020>
- Vsi vemo, kaj je smrdljivc? (Vrsta »pasje bombice«, ki ne počí, pač pa neznosno smrdi in v tem romanu se tudi kadi.)
- Spodbudim bralce, da preberejo roman: kdo je vrgel smrdljivca, to je zdaj vprašanje ...

- Po branju prisluhnem odzivom: kakšna se jim zdi ta »mladinska kriminalka«?
- Trdim, da je spretno napisan roman: dogajalni prostor je šola, predvsem sprejemnica pred ravnateljevo pisarno, dogajalni čas je en dan. Jutranji zaplet, namreč tisto

tekanje učencev in učiteljev pred poukom oz. preden nekdo vrže smrdljivca, mi ni povsem jasno: mi ga lahko kdo razloži?

- Trdim, da gre za žanrsko mešanico, kajti glavne osebe so predstavljene tako, da spoznamo njihove družinske razmere, medsebojne odnose idr. Je mladinska kriminalka, v katero so vpleteni problemi odraščanja ... drži? Mlade bralce spodbujam, da se razgovorijo.
- Glavne osebe so osumljenci, vidimo jih na naslovnici od leve proti desni:
 - o Tomaž, edini star šele 12 let, fant iz številne kmečke družine, ki ga zafrkavajo zaradi njegove velikosti;
 - o Vid, razvjen sin znanega bogatega advokata, ki obvlada čarovniške trike, ta dan pa ima prvič na nogah nove donkice;
 - o Izabela oz. Iza, odličnjakinja, najbolj pridna in morda tudi najlepša punca na šoli;
 - o Uma, nova učenka, Izina prijateljica, o kateri nihče še ničesar ne ve zares;
 - o Luka, sin brezposelnega zapitega očeta, ki pogreša pokojno mamo, ponavlja razred in velja za šolskega pretepača.
- Potem pa še dve odrasli osebi, vidimo ju na hrbtni strani knjige:
 - o Ravnatelj, ki se zdi sicer prekaljen vodja šole in učiteljev, pa vendar je bil ravno to jutro na sestanku pri malo nezadovoljnemu županu, od soproge pa dobiva kratka sporočila na mobiju, kaj vse naj nakupi itd.
 - o Svetovalna delavka Lidija, ki pozna učenke in učence ter jih ima tudi rada, »svetuje« pa rada tudi učiteljicam in učiteljem, tudi direktorju (npr., da bi bilo treba poskrbeti za športno udejstvovanje učiteljev), v preiskavi pa se delno opira na primere iz TV kriminalk itd.
- Kaj mladi bralci menijo o tem, da je potem, ko je že jasno, kdo je vrgel smrdljivca, še ok. 100 strani besedila? Kako občutijo to, da vseh pet osumljencev trdi, da je vsak od njih vrgel smrdljivca?
- Kakšen se jim zdi jezik oz. različni govori, pogovorna slovenščina, angleški izrazi, »sočni« izrazi idr.?
- V čem vse je besedilo sodobno, katere podrobnosti dokazujejo, da se zgodba dogaja v sodobnem času? (npr. mobiji, kratka sporočila in snemanje videov, donkice idr.)
- Katere podrobnosti besedilo tudi malo družbeno-kritično obarvajo? (npr. Lukov oče je zgubil službo in je brezposeln, bogatejši starši se vmešavajo v odločitve učiteljev idr.)
- Kaj bralci menijo o členjenosti besedila na kratka poglavja, ki so tudi naslovljena? In kaj o avtorju, njegovem uvodu in zahvali?
Kakšni se jim zdita naslovnica in zadnja stran knjige? Sta »fotografiji« računalniško narejeni?

Nadaljnje spodbude:

Avtor v uvodu spodbuja (mlade) bralce, da gredo na Instagram ali Facebook, tam všečkajo profil Smrdljivc in tudi zapišejo svoja mnenja o romanu. Predlagam, da poskusite!